

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10C/293/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115217738
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115217738.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Martinom Baranom v právnej veci navrhovateľa: AB 1 B. V., registračné číslo: 560 07 043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, proti odporcovi: L. V., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX L. XXX, o zaplatenie sumy 422,72 eur s prísl., takto

rozhodol:

odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 217,21 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 217,21 eur za obdobie od 03.03.2015 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

v prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a,

žiadan z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ žalobným návrhom zo dňa 01.07.2015 sa domáhal zaplatenia istiny vo výške 57,09 Eur, kapitalizovaného úroku vo výške 32,72 Eur, zosplatnenej istiny vo výške 264,48 eur, poplatku za upomienku II vo výške 68,43 eur, teda celkového dlhu vo výške 422,72 eur spolu s úrokom z omeškania a náhrady trov konania. Žalobný návrh odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril s odporcom úverovú zmluvu dňa 20.03.2012, ktorou mu bol poskytnutý úver vo výške 525 eur. Vzhľadom na to, že odporca úver riadne nesplácal, došlo k jeho zosplatneniu listom zo dňa 12.2.2015, v ktorom právny predchodca vyzval odporcu na zaplatenie sumy 452,72 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy.

Odporca sa k žalobnému návrhu napriek výzve, ktorú prevzal dňa 18.9.2015, nevyjadril.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 115a ods. 2 O. s. p.

Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie úverovou zmluvou zo dňa 20.03.2012, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., výpisom čerpania, splátok a úhrad, výzvou na zaplateniu úveru zo dňa 12.2.2015, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 15.5.2015 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 20.03.2012 bola uzavretá formulárová zmluva medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. a odporcom ako dlžníkom. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 525 Eur, ktorý sa odporca zaviazal uhradiť 56 mesačnými splátkami po 14,43 Eur. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 19,59 %, RPMN vo výške 21,60% a zároveň bola uvedená aj priemerná hodnota RPMN vo výške 45,23%. Dohodnutá bola aj konečná splatnosť úveru, t.j. dňa 20.11.2016. Vyčíslená bola aj celková čiastka splatná spotrebiteľom vo výške 808,08 Eur. Zo zmluvy vyplýva aj to, že zisťovaný bol čistý mesačný príjem žalovaného vo výške 1000 Eur, jeho partnerky vo výške 450,- Eur ako aj počet vyživovaných detí 3. Zároveň bolo zistené, že odporca je fyzická osoba podnikateľ. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že spočiatku žalovaný úver splácal až do 02.09.2014, kedy uhradil 29. splátku a nasledujúce tri splátky už nezaplatil. Preto pôvodný veriteľ - spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. listom zo dňa 12.2.2015 vyzval odporcu k splateniu celého úveru vo výške 452,72 Eur najneskôr do 15. dní od odoslania tejto výzvy. Z pripojeného poštového podacieho hárku vyplýva, že tento list žalovanému bol poslaný poštou.

V úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a. s. v hlave 7 bolo dohodnuté ukončenie úverovej zmluvy a konkrétne podľa § 3 písm. a/ klient bol povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň 2 splátok alebo sa oneskoril s platením 1 splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Zo spomínaného výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný celkovo z úverového vzťahu zaplatil sumu 528,61 eur. Neskôr bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.12.2011 do 31.12.2012).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka - Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného

predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ a odporca ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom navrhovateľa bez možnosti odporcu privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd skúmal, či zmluva o úvere zo dňa 30.12.2012 obsahuje náležitosti uvedeného v ustanovení § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, pričom má za to, že predmetná zmluva bola platne uzatvorená a obsahuje všetky obligatórne náležitosti, ktoré ustanovoval predmetný zákon platný v čase jej uzavretia.

Následne však súd podrobil zmluvu o úvere prieskumu, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že navrhovateľ si účtoval v zmysle § 1 hlavy 18 úverových podmienok poplatok za upomienku I. 4 x 5 eur a upomienku II. 13 x 12 eur. Súd však považuje sumy za upomienky za neprimerané, keďže tieto by mali predstavovať náklady spojené so zaslaním upomienky, ktoré aj v prípade ich písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu. Na základe uvedeného súd považuje poplatky za upomienky za neprijateľné zmluvné podmienky, keďže odporca znenie týchto podmienok nemohol ovplyvniť, spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom a to v neprospech spotrebiteľa, keďže nepredstavujú reálne náklady navrhovateľa na vyhotovenie takýchto výziev. Na základe uvedeného považuje zmluvné dojednanie týkajúce sa výšky poplatkov za neplatné, preto jednotlivé platby, ktoré boli navrhovateľom zaúčtované na poplatky za upomienky súd započítal na úhrady istiny a príslušných úrokov.

Ďalším nárokom, ktorý si žalobca uplatňoval bola suma 17 eur za zmluvnú pokutu, ktorú si žalobca uplatnil v zmysle hlavy 18 § 2 Úverových podmienok a ktorú bol oprávnený vyúčtovať v prípade omeškania klienta. Dohodnutú zmluvnú pokutu súd vyhodnotil ako zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, keďže ide o neprimeranú sankciu, ktoré znáša spotrebiteľ. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011. V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania a zmluvná pokuta, ktorej suma bola určená bez ohľadu na dobu omeškania a sumu, s ktorou je žalovaný ako klient v omeškaní, jednotnou sumou a takto v prípade omeškania len s jednou splátkou by pokuta predstavovala sumu vyššiu ako suma mesačnej splátky, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Preto súd aj toto zmluvné dojednanie považoval za neplatné a platbu 17,-eur zaúčtoval na úhradu istiny a úrokov.

Navrhovateľ dňa 12.2.2015 zosplatnil celý úver, do tohto času bolo splatných 34 mesačných splátok po 14,43 eur, t.j. 490,62 eur. Od doby zosplatnenia (12.2.2015) do konečnej splatnosti úveru (20.11.2016) je 22 mesačných splátok po 11,60 eur (14,43 eur - úrok z úveru vo výške 19,59%), t.j. suma 255,20 eur, keďže od zosplatnenia nemá navrhovateľ právo na úroky z úveru. K uvedenému súd poukazuje na tú skutočnosť, že čo sa týka úroku z úveru súd má za to, že inštitúť úrokov z úveru predstavuje pre veriteľa kompenzáciu z dôvodu, že nemôže disponovať svojimi finančnými prostriedkami a tým produkovať zisk. V prípade predčasného a mimoriadneho zosplatnenia úveru, vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V momente zosplatnenia úveru dochádza na strane veriteľa k odpadnutiu obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, teda k obmedzeniu obchodovania s peniazmi, preto nemožno za obdobie po zosplatnení úveru požadovať úroky z úveru. Obdobne stanovisko zaujal aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. júna 2015.

Na základe vyššie uvedeného bol odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 745,82 eur a to titulom istiny s úrokom do splatnosti úveru sumu 490,62 eur a titulom istiny po splatnosti úveru sumu 255,20 eur. Keďže z prehľadu splátok vyplýva, že odporca uhradil navrhovateľovi sumu vo výške 528,61 eur, súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 217,21 eur (745,82 eur - 528,61 eur) .

Posledným žalobcom uplatňovaným nárokom bol aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Táto suma bola navrhovateľom kapitalizovaná, vyčíslená od omeškania s platením zosplatneného úveru do podania žaloby zo sumy 422,72 eur, no keďže súd má za to, že žalobcovi vznikol nárok len na zaplatenie sumy 217,21 eur, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vo výške zákonných úrokov podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s §10c vyhlášky č. 87/1995 Z.z, teda o 8 percentuálnych bodov vyššiu ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda dňom nasledujúcim po uplynutí 15 dňovej lehoty určenej vo výzve zo dňa 12.2.2015 do zaplatenia ale len zo súdom určenej dlžnej sumy istiny a čo do zvyšku nárok v časti úrokov z omeškania zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie istiny 217,21 eur. Navrhovateľ mal teda v konaní úspech vo výške 51%. Odporcov úspech v konaní predstavuje 49%, preto súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote , možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.